Երկրորդ ընթերցում
Նախագիծ
Կ-968[3] -30.08.2010-ՏՏ-010/2

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՕՐԵՆՔԸ

«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԲՅՈՒՋԵՏԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հոդված 1. «ՀՀ բյուջետային համակարգի մասին» Հայաստանի Հանրապետության 1997 թվականի հունիսի 24-ի ՀՕ-137 օրենքի (այսուհետ՝ Օրենք) 15-րդ հոդվածի 9-րդ մասի «Համայնքին» բառը փոխարինել «Օրենքով նախատեսված դեպքերում, ինչպես նաև համայնքին» բառերով:

Հոդված 2. Օրենքի 28.1-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետի 1.1-րդ ենթակետը «- տրանսպորտային միջոցների կայանատեղի հարկ» տողից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր տողով.

«- աղբահանության վճար և դրա գծով հաշվարկված տույժեր.»:

Հոդված 3. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակմանը հաջորդող տասներորդ օրը:

ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹԻԿ

ՀՀ Ազգային Ժողովի կողմից 2010թ. սեպտեմբերի 15-ի նիստում առաջին ընթերցմամբ ընդունված «Աղբահանության և սանիտարական մաքրման մասին», «Տեղական ինքնակառավարման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացումներ կատարելու մասին», «Երևան քաղաքում տեղական ինքնակառավարման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացում կատարելու մասին», «Հայաստանի Հանրապետության բյուջետային համակարգի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություն և լրացում կատարելու մասին» և «Բազմաբնակարան շենքի կառավարման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացում կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքների նախագծերի վերաբերյալ առաջարկությունների

h/h	Առաջարկության հեղինակը	Առաջարկության բովանդակությունը	Եզրակացություն
1.	ՀՀ ԱԺ պատգամավորներ Վ.Հովհաննիսյան, Ա.Մինասյան, Ա.Շահբազյան, Ա.Նռանյան	Այս բավանդակությամբ ներկայացված օրենքի նախագիծը վերաբերվում է առավելապես աղբահանության վճարների հետ կապված հարաբերությունների օրենսդրական կարգավորմանը: Նախագիծը չի պարունակում աղբահանության և սանիտարական մաքրման բոլոր բնագավառների հարաբերությունները կարգավորող համապատասխան դրույթներ: Հետևաբար, առաջարկվում է օրենքի նախագիծը վերանվանել «Աղբահանության վճարների կանոնակարգման մասին» վերնագիրը:	Ընդունելի չէ, քանի որ, բացի վճարների հետ կապված հարաբերություններից՝ նախագիծը կարգավորում է նաև այլ հարաբերություններ: Նախագծի 1-ին հոդվածը հստակ սահմանում է օրենքի կարգավորման առարկան:
2.	ՀՀ ԱԺ պատգամավոր Հ.Մարգարյան	«Աղբահանության և սանիտարական մաքրման մասին» ՀՀ օրենքի նախագծում (այսուհետ՝ Նախագիծ) բացակայում են տվյալ օրենքով սահմանված պահանջների պահպանման նկատմամբ վերահսկողության կառուցակարգերը, խոսքը հատկապես վերաբերվում է աղբահանության վճարների ողջամիտ չափերի սահմանմանը:	Ընդունելի է, սակայն տվյալ հարցն արդեն իսկ կարգավորված է ոչ այս նախագծով, այլ «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքի 77.5 հոդվածի հինգերորդ մասով:
3.	ՀՀ ԱԺ պատգամավոր Հ.Մարգարյան	Նախագծի շրջանակներում անհրաժեշտ է տարանջատում մտցնել քաղաքային և գյուղական համայնքներում իրականացվող աղբահանության գործընթացների միջև, մասնավորապես աղբի կուտակման վայրերի, օպերատորի	Ընդունելի է, սակայն օրենքի նախագծի 13-րդ (նոր համարակալմամբ) հոդվածի 3-րդ մասով նախատեսված դրույթն արդեն իսկ դրա հնարավորությունը տալիս է

		ընտրության և այլն:	սահմանելու հաշվարկման և չափի առումով տարբեր դրույքաչափեր՝ ելնելով տվյալ համայնքի առանձնահատկություններից և այլ հանգամանքներից:
4.	ՀՀ ԱԺ պատգամավոր Հ.Մարգարյան	Աղբահանության օպերատորի գործունեությունը դարձնել լիցենզավորվող գործունեություն:	Ընդունելի չէ, քանի որ դրա անհրաժեշտությունը և նպատակահարմարությունը բացակայում է՝ ելնելով ձեռնարկատիրական գործունեությունը զարգացնելու նպատակից, լիցենզավորվող գործունեության տեսակները նպատակահարմար է հնարավորինս կրճատել:
5.	ՀՀ կառավարություն	Հստակեցման նպատակով առաջարկվում է նախագծի 1-ին հոդվածի «դրա դրույքաչափերը, վճարողների շրջանակը» բառերը փոխարինել «դրույքաչափերը, աղբահանության համար վճարողները» բառերով, իսկ «լիազորությունների իրականացման կարգը» բառերը փոխարինել «լիազորությունները» բառերով: Միաժամանակ, նախագծի 1-ին հոդվածում ավելացնել դրույթ այն մասին, որ տվյալ օրենքը չի կարգավորում վտանգավոր թափոնների հետ կապված հարաբերությունները:	Ընդունվել է:
6.	ՀՀ ԱԺ «Ժառանգություն» խմբակցության բոլոր պատգամավորների անունից Ս.Սաֆարյան	Նախատեսել օպերատոր-բաժանորդ (բնակիչ) պայմանագրի պարտադիր կնքում, որում նկարագրված կլինի, թե օպերատորը ինչպես, ինչ հաճախականությամբ է մատուցում աղբահանության ծառայությունը:	Ընդունելի չէ, քանի որ ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 3-րդ հոդվածը հռչակում է պայմանագրի ազատության սկզբունքը: Ինչ վերաբերում է օպերատորի պարտականություններին, ապա դրանք սահմանված կլինեն սանիտարական մաքրման սխեմայով (որը պարտադիր կլինի օպերատորի համար), ինչպես նաև տվյալ համայնքի և օպերատորի միջև կնքված պայմանագրով: Իսկ աղբահանության իրականացման նվազագույն

			ժամանակացույցի հաստատման խնդրին անդրադարձ է կատարված նաև նախագծի 10-րդ հոդվածում:
7.	ՀՀ կառավարություն	2-րդ հոդվածում լրացում կատարել՝ հատկանշելով նաև Սահմանադրության, ինչպես նաև «Հայաստանի Հանրապետության բնակչության սանիտարահամաճարակային անվտանգության ապահովման մասին» ՀՀ օրենքի մասով:	Ընդունվել է:
8.	ՀՀ ԱԺ «Ժառանգություն» խմբակցության բոլոր պատգամավորների անունից Ս.Սաֆարյան	Սահմանել «խոշոր եզրաչափերի թափոններ» հասկացությունը:	Ընդունվել է. Նախագծի 3-րդ հոդվածը վերախմբագրվել է (տես նաև հաջորդ առաջարկության վերաբերյալ եզրակացությունը):
9.	ՀՀ ԱԺ «Ժառանգություն» խմբակցության բոլոր պատգամավորների անունից Ս.Սաֆարյան	Օրենքով սահմանել «կենցաղային աղբը» և աղբի այլ տեսակներ:	Ընդունվել է. Նախագծի 3-րդ հոդվածը վերախմբագրվել է, մասնավորապես, սահմանվել են աղբի տեսակները՝ կենցաղային, արտադրական, շինարարական, խոշոր եզրաչափերի և հատուկ: Այդ կապակցությամբ Նախագծից հանվել է տվյալ հոդվածի 2-րդ մասը, միաժամանակ ամբողջությամբ վերախմբագրվել է նախագծի 10-րդ հոդվածը՝ համապատասխանեցնելով նախագծի 3-րդ հոդվածով սահմանված աղբի տեսակներին:
10.	ՀՀ կառավարություն	Նախագծի 3-րդ հոդվածի 1-ին մասի 4-րդ ենթակետը վերախմբագրել հետևյալ բովանդակությամբ, համապատասխան տերմինների առումով խմբագրական փոփոխություն կատարելով Նախագծի 13-րդ հոդվածում. «սանիտարական մաքրում՝ համայնքի ընդհանուր օգտագործման տարածքների (փողոցներ, այգիներ,	Ընդունվել է. միաժամանակ, նախագծի 13-րդ հոդվածում «սանիտարական մաքրման օբյեկտների» բառերը փոխարինելով «սանիտարական մաքրման ենթակա հուշարձանների» բառերով:

		պուրակներ, հրապարակներ, բակեր, մայթեր, անցումներ, կամուրջներ, սիզամարգեր, լողափեր և նման այլ տարածքներ) մաքրումը աղբից, հատուկ աղբից, տերևակույտերից, փոշուց, կենդանիների դիակներից և փողոցների երթևեկելի մասերի, հրապարակների, հուշարձանների ջրում-լվացումը, փողոցների, կամուրջների, անցումների և մայթերի՝ ձյունից և սառույցից մաքրումը, համայնքի ընդհանուր օգտագործման տարածքներում ընդհանուր օգտագործման համար տեղադրված աղբամանների սպասարկումը»:	
11.	ՀՀ կառավարություն	Նկատի ունենալով այն, որ աղբ առաջացնում են նաև անշարժ գույք չհանդիսացող ոչ հիմնական շինություններում բնակվող կամ ձեռնարկատիրական գործունեություն իրականացնող անձինք՝ առաջարկվում է նախագծի 3-րդ հոդվածի 6-րդ ենթակետում անշարժ գույքի հասկացությունը շարադրել հետևյալ բովանդակությամբ. «անշարժ գույք՝ Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքի 134-րդ հոդվածով սահմանված անշարժ գույքը, ինչպես նաև անշարժ գույք չհանդիսացող ոչ հիմնական շինությունները:»:	Ընդունվել է:
12.	ՀՀ կառավարություն	Առաջարկվում է Նախագծի 4-րդ հոդվածը վերախմբագրել սահմանելով տվյալ հոդվածի 1-ին և 2-րդ ենթակետերը աղբահանության և սանիտարական մաքրման որպես նպատակներ: Միաժամանակ, տվյալ հոդվածի 6-րդ ենթակետում նախատեսված սկզբունքը, ինչպես նաև նախագծի 12-րդ հոդվածը անհրաժեշտ է հանել, քանի որ դրանք դուրս են տվյալ օրենքի կարգավորման առարկայից:	Ընդունվել է. փոփոխվել են նաև հոդվածների համապատասխան համարակալումները:
13.	ՀՀ կառավարություն	Հստակեցման նպատակով՝ Նախագծի 5-րդ հոդվածի «ապահովելու նպատակով» բառերից հետո լրացնել «աղբահանության դիմաց» բառերը:	Ընդունվել է:
14.	ՀՀ կառավարություն	Նախագծի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի «ինքնակառավարման մարմինները» բառերից հետո լրացնել «ինչպես նաև առևտրի, հանրային սննդի և կենցաղային ծառայության	Ընդունվել է:

		օբյեկտներից դուրս սահմանված կարգով գործունեություն իրականացնող անձինք, այդ թվում՝ բացօթյա առևտուր իրականացնող անձինք:» բառերով, քանի որ, «Առևտրի և ծառայությունների մասին» ՀՀ օրենքի համաձայն, վերջիններս ևս համդիսանում են աղբ առաջացնող: Իսկ նույն հոդվածի 2-րդ մասում հստակեցման նպատակով՝ «համայնքի ավագանին» բառերից հետո լրացնել «աղբահանությունն օպերատորի կողմից իրականացվելու դեպքում» բառերով:	
15.	ՀՀ կառավարություն	«Տեղական ինքնակառավարման մասին» և «Երևան քաղաքում տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքների տրամաբանությամբ, ինչպես նաև համայնքի ավագանու լիազորությունները չսահմանափակելու նպատակով՝ նախագծի 6-րդ հոդվածի 2-րդ մասից, ինչպես նաև մյուս հոդվածներից հանել «համայնքի ղեկավարի ներկայացմամբ» բառերը:	Ընդունվել է, համապատասխան փոփոխություն է կատարվել նաև Նախագծի 13-րդ և 14-րդ հոդվածներում (նոր համարակալմամբ, համապատասխանաբար՝ 12-րդ և 13-րդ հոդվածներ):
	ՀՀ կառավարություն	Նկատի ունենալով այն, որ նախագծի 7-րդ հոդվածում արդեն իսկ սահմանված է, թե ինչպես է ֆինանսավորվում աղբահանությունը, չկրկնվելու նպատակով, հանել նախագծի 8-րդ հոդվածի «համայնքի բյուջեի միջոցների հաշվին» բառերը	Ընդունվել է:
16.	ՀՀ կառավարություն	Առաջարկվում է Նախագծի 9-րդ հոդվածը վերախմբագրել հետևյալ բովանդակությամբ. «Աղբահանությունը և սանիտարական մաքրումը մշտապես և պարտադիր իրականացվող աշխատանք է, որն իրականացվում է օրենսդրությամբ սահմանված սանիտարա-հիգիենիկ կանոնների և նորմերի պահանջների պահպանմամբ:»	Ընդունվել է:
17.	ՀՀ կառավարություն	Նախագծի 10-րդ հոդվածի չորրորդ մասը առաջարկվում է շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «4. Արգելվում է աղբը պահել կամ թափել դրա համար չսահմանված կամ չնախատեսված վայրերում»:	Ընդունվել է:
18.	ՀՀ կառավարություն	Նախագծի 13-րդ հոդվածի 1-ին մասի «ծավալների հաշվարկը» բառերը փոխարինել «ծավալների մոտավոր	Ընդունվել է:

		հաշվարկը» բառերով, իսկ «մեքենա-մեխանիզմների քանակը» բառերը՝ «մեքենա-մեխանիզմներին ներկայացվող պահանջները» բառերով:	
19.	ՀՀ ԱԺ «Ժառանգություն» խմբակցության բոլոր պատգամավորների անունից Ս.Սաֆարյան	13-րդ հոդվածի 2-րդ մասը շարադրել հետևյալ ձևով. «Սանիտարական մաքրման սխեմայով սահմանված պահանջները պարտադիր են օպերատորի համար, երբ համաձայն սույն օրենքի 8-րդ հոդվածի՝ սանիտարական մաքրման աշխատանքներն իրականացվում են նրա կողմից»:	Ընդունելի է, սակայն նշված դրույթը չկրկնվելու նպատակով հանվել է նախագծից, քանի որ նախագծի 4-րդ հոդվածի 2-րդ մասի երկրորդ կետն արդեն իսկ սահմանում է դրա պարտադիր լինելը:
20.	ՀՀ ԱԺ պատգամավորներ Վ.Հովհաննիսյան, Ա.Մինասյան, Ա.Շահբազյան, Ա.Նռանյան	Օրենքի նախագծի 4-րդ հոդվածի 4-րդ կետով սահմանվում է, որ աղբահանությունը և սանիտարական մաքրումը պարտադիր են և մշտապես իրականացվում են նախատեսված սանիտարական մաքրման սխեմային համապատասխան: 8-րդ հոդվածի 2-րդ կետը սահմանում է, որ սանիտարական մաքրման սխեմայով սահմանված պահանջները պարտադիր չեն օպերատորի համար: Առաջարկվում է վերացնել այս հակասությունը:	Ընդունելի է, սակայն նշված դրույթը չկրկնվելու նպատակով հանվել է նախագծից, քանի որ նախագծի 4-րդ հոդվածի 2-րդ մասի երկրորդ կետն արդեն իսկ սահմանում է դրա պարտադիր լինելը (ենթադրելով, որ առաջարկությունը վերաբերում է ոչ թե նախագծի 8-րդ հոդվածին, այլ՝ 13-րդ հոդվածին):
	ՀՀ կառավարություն	Հստակեցման նպատակով նախագծի 3-րդ գլխի անվանման «վճար կատարելու հիմքը, դրա դրույքաչափը» բառերը փոխարինել «վճարի դրույքաչափը» բառերով:	Ընդունվել է:
21.	ՀՀ ԱԺ «Ժառանգություն» խմբակցության բոլոր պատգամավորների անունից Ս.Սաֆարյան	14-րդ հոդվածի 1-ին և 2-րդ մասերը վերաշարադրել այնպես, որ աղբահանության վճարը հաշվարկվի և հաստատվի Հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի կողմից, և այդ վճարը անշարժ գույքում հաշվառված յուրաքանչյուր բնակչի համար չգերազանցի 300 դրամը:	Ընդունելի չէ. հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի գործոնը տեղին չէ, քանի որ աղբահանության վճարը, համաձայն քննարկվող նախագծի 5-րդ հոդվածի՝ համարվում է պարտադիր վճար: Դրույքաչափի մասով. նախագծի 14-րդ հոդվածի 1-ին մասում սահմանված են իհարկե դրույքաչափերի առավելագույն սահմանները, այլ ոչ թե դրանց կոնկրետ չափերը: Խնդիրն անհրաժեշտ է քննարկել նույն հոդվածի 3-րդ մասով նախատեսված դրույթի հետ մեկ ամբողջականությամբ, որը

			հնարավորություն է տալիս սահմանել տարբեր դրույքաչափեր. նախ՝ աղբի տարբեր տեսակների և այլ առանձնահատկություններից ելնելով: Միաժամանակ, հստակեցման նպատակով քննարկվող հոդվածի 2-րդ մասի «վճարի հաշվարկման» բառը փոխարինվել է «վճար սահմանելու համար» բառերով:
22.	ՀՀ ԱԺ պատգամավոր Հ. Բիշարյան	Հոդված 14-ի 1-ին կետում «մինչև 1000 դրամ» բառը փոխարինել «մինչև 500 դրամ» բառերով:	Ընդունվել է (նոր համարակալմամբ 13-րդ հոդված):
23.	ՀՀ ԱԺ պատգամավորներ Վ.Հովհաննիսյան, Ա.Մինասյան, Ա.Շահբազյան, Ա.Նռանյան	Նախագծի 14 հադվածով սահմանված աղբահանության առավելագույն վճարի (30 հազ.դրամ, 10 հազ. դրամ, 1000 դրամ և 100 դրամ) չափերը հիմնավորված չեն և նախատեսված են կիրառել որպես զսպող չափ: Սակայն, բացակայում են հիմք հանդիսացող չափորոշիչները, օրինակ՝ Երևան քաղաքում ավագանին առանց որևէ հիմնավորման կարող է ընդունել մեկ բնակչի հաշվով 1000 դրամ ամսական դրույքաչափը: Առ այդ, հոդվածն անհրաժեշտ է ամբողջությամբ վերախմբագրել՝ սահմանելով՝ • օպերատորի ողջամիտ շահույթ հասկացությունը և չափը, • օպերատորի կողմից վարկային միջոցների օգտագործման վերահսկողության նորմերը, • համայնքի բյուջեից օպերատորին տրվող սուբսիդիաների նպատակային օգտագործման չափորոշիչներն ու կարգը, • համայնքի տարածքում կուտակված աղբի օգտահանումից օպերատորի ստացած եկամուտներից համայնքի բյուջե կատարվող մասհանումների չափերը՝ ներառյալ աղբահանման և սանմաքրման չափերի նվազեցման և մասհանումների միջև կապը, աղբահանության բարելավման որակական	Ընդունվել է մասամբ, հոդվածն (նոր համարակալմամբ 13-րդ հոդված) ամբողջությամբ վերախմբագրվել է. դրույքաչափի մասով՝ 1000 դրամը սահմանելով 500 դրամ, իսկ 100 դրամը՝ տարբերակված մոտեցմամբ սահմանելով 1քմ. բնակելի մակերեսի համար՝ 50 դրամ, իսկ ոչ բնակելիի համար՝ 75 դրամ: Բացի այդ, նախագծի տվյալ հոդվածով նախատեսված սկզբունքները հանվել են.

		չափանիշները: Պետք է նաև նկատի ունենալ, որ աշխարհի շատ քաղաքներում աղբահանության օպերատորների գործունեությունից ստացված եկամուտները այդ քաղաքների բյուջեների համալրման լուրջ աղբյուր են: Հատկանշական է նաև, որ օրինակ եթե Երևան համայնքում ավագանին ընդունի աղբահանության համար 1 բնակչի հաշվով ամսեկան 1000 դրամ դրույքաչափը, ապա կստացվի, որ շուրջ 5 անգամ կբարձրանա գործող դրույքաչափը առանց հիմնավորման, ինչը սոցիալ-տնտեսական վիճակի տեսանկյունից ընդունելի չէ:	
24.	ՀՀ ԱԺ «Ժառանգություն» խմբակցության բոլոր պատգամավորների անունից Ս.Սաֆարյան	14-րդ հոդվածի 3-րդ մասը շարադրել հետևյալ ձևով. «Աղբի կամ հատուկ աղբի տարբեր տեսակների համար վճարողների տարբեր խմբերի համար սահմանվում են տարբեր դրույքաչափեր՝ օրենքին կից հավելվածով»:	Ընդունվել է մասամբ. (նոր համարակալմամբ 13-րդ հոդված) տվյալ նորմը շարադրվել է հետևյալ խմբագրությամբ. «3. Աղբի տարբեր տեսակներիհամար կարող են սահմանվել տարբեր դրույքաչափեր: Ընդ որում, տարբեր դրուքաչափեր սահմանելիս կարող են հաշվի առնվել նաև անշարժ գույքի չափերը, նպատակային կամ գործառնական նշանակությունը, հարկայնությունը, հեռավորությունը աղբավայրից, վճարողների գործունեության առանձնահատկությունները:» :
25.	ՀՀ ԱԺ պատգամավորներ Վ.Հովհաննիսյան, Ա.Մինասյան, Ա.Շահբազյան, Ա.Նռանյան	1. Անհրաժեշտ է օրենսդրական նախաձեռնությունը համալրել. ա. «ՀՀ բնակավայրերի աղբահանության և սանիտարական մաքրման հայեցակարգը»-ով, բ. օրենքի նախագծի 14-րդ հոդվածով սահմանված աղբահանության առավելագույն վճարի դրույքաչափերի կիրառման ձևի ընտրության մեթոդաբանությամբ, գ. աղբահանության և սանիտարական մաքրման	ա. Ընդունելի չէ, քանի որ դրա նվազագույն սկզբունքային լուծումները նախատեսված են նախագծով (4-րդ հոդված և 2-րդ գլուխ), իսկ ինչ վերաբերում է կոնկրետ նման հայեցակարգի ամրագրմանը օրենքով, ապա այն օրենքի կարգավորման առարկա դարձնելը նպատակահարմար չէ: բ. Ընդունվել է, տվյալ հոդվածը (նոր

		բնագավառում մասնավորապես՝ կենցաղային աղբի սեզոնային գոյացման ելքի նորմաներով ըստ բնակելի ֆոնդի բարեկարգվածության աստիճանի, աղբից օգտահանման ենթակա էլեմենտների բաղադրաչափերի տեսակարար կշռի մասին տեղեկություններով:	համարակալմամբ՝ 13-րդ հոդված) լրացվել է նոր մասով. գ. Ընդունելի չէ, քանի որ աղբի տեղադրման, վերամշակման՝ օգտահանման հարաբերությունները դուրս են տվյալ օրենքի կարգավորման առարկայից: Միաժամանակ, այդ առումով կատարվել է համապատասխան ճշգրտում՝ 4-րդ հոդվածի 6-րդ ենթակետում նախատեսված սկզբունքը, ինչպես նաև նախագծի 12-րդ հոդվածը հանվել է, քանի որ դրանք ևս դուրս են տվյալ օրենքի կարգավորման առարկայից:
26.	ՀՀ ԱԺ պատգամավոր Հ.Մարգարյան	Անհրաժեշտ է տարանջատել հասարակական նշանակության և բնակելի տարածքների նկատմամբ հաշվարկվող աղբահանության վճարները, ինչպես նաև ֆիզիկական և իրավաբանական անձանցից գանձվող վճարների չափերը:	Ընդունվել է, տվյալ հոդվածը (նոր համարակալմամբ՝ 13-րդ հոդված) լրացվել է նոր՝ 4-րդ մասով.
27.	ՀՀ ԱԺ պատգամավորներ Վ.Հովհաննիսյան, Ա.Մինասյան, Ա.Շահբազյան, Ա.Նռանյան	Օրենքի նախագծի 15-րդ հոդվածով նախատեսված է աղբահանության վճարի հաշվարկ կատարել միայն բազմաբնակարան շենքի, ոչ բազմաբնակարան շենքի և դրանց չվերաբերվող վճարողների համար: Նախագիծը չի պարունակում պարտադիր նորմ այն մասին, որ ՏԻՄ-ը աղբահանության վճարը սահմանելիս ցուցաբերեն տարբերակված մոտեցում աղբամուղ ունեցող և չունեցող (որոնց աղբահանությունը կատարվում է կոնտեյներային հարթակներում տեղադրված աղբամանների միջոցով) շենքերի բնակիչների դեպքում: Իհարկե, մեր կարծիքով, չի կարող աղբամուղ ունեցող շենքի բնակչից գանձվող վճարը հավասար լինել այն բնակչի կողմից կատարվող վճարին, ով ստիպված է աղբը մի քանի հարյուր մետր տանել, կոնտեյներային հարթակում դրված աղբամանը լցնելու համար:	Ընդունելի է, սակայն, հարցը կարգավորված է նախագծի 14-րդ հոդվածի 3-րդ մասով, որը լրացվել է նաև նշված հանգամանքը հաշվի առնելով: Տվյալ դրույթը հնարավորություն է տալիս դրույքաչափերը սահմանելիս կիրառել տարբերակված մոտեցում (տես՝ նաև եզրակացության նախորդ կետը):
28.	ՀՀ ԱԺ	Օրենքի նախագծում բացակայում են օրենքի ամենակարևոր	Ընդունելի չէ, քանի որ նախագծի ամբողջ

	պատգամավորներ Վ.Հովհաննիսյան, Ա.Մինասյան, Ա.Շահբազյան, Ա.Նռանյան	մաս կազմող պայմանագրային հարաբերությունները սահմանող համապատասխան հոդվածներ: Այսինքն, սահմանված չեն նաև աղբահանության մասնակից կողմերը, նրանց իրավունքները և պարտականությունները:	գաղափարն այն է, որ աղբահանության վճարը դա պարտադիր վճար է, այլ ոչ թե պայմանագրային հիմունքներով առաջացող պարտավորություն (նախագծի 5-րդ հոդված):
29.	ՀՀ ԱԺ պատգամավորներ Վ.Հովհաննիսյան, Ա.Մինասյան, Ա.Շահբազյան, Ա.Նռանյան	Օրենքի նախագծում բացակայում է համայնքի վարչական տարածքում գտնվող, սակայն համայնքային սեփականություն չհանդիսացող տարածքների սանիտարական մաքրման հետ կապված, դրանց սեփականատերերի կամ օգտագործողների կանոնակարգման վերաբերյալ համապատասխան դրույթները:	Ընդունելի չէ, քանի որ նախագծի ամբողջ գաղափարն այն է, որ աղբահանության վճարը դա պարտադիր վճար է, այլ ոչ թե պայմանագրային հիմունքներով առաջացող պարտավորություն (նախագծի 5-րդ հոդված):
30.	ՀՀ ԱԺ «Ժառանգություն» խմբակցության բոլոր պատգամավորների անունից Ս.Սաֆարյան	15-րդ հոդվածի 2-րդ, 3-րդ և 4-րդ մասերն ամբողջությամբ հանել:	Ընդունվել է մասամբ, 15-րդ հոդվածի (նոր համարակալմամբ՝ 14-րդ հոդված) 2-րդ մասը հանվել է: Նույն հոդվածի 3-րդ և 4-րդ մասերով նախատեսված դրույթների ամրագրումն պայմանավորված է ի վերջո պարտավորության կատարման անհրաժեշտությամբ (օրինակ՝ գույքահարկի գանձման նման սկզբունքի ամրագրումն համապատասխան օրենքով): Միաժամանակ, 4-րդ մասը հստակեցվել է, մասնավորապես՝«նոր վարձակալին կամ անհատույց օգտագործողին չեն փոխանցվում, եթե այլ բան սահմանված է նոր կողմի» բառերը փոխարինվել են «փոխանցվում են համապատասխանաբար պետությանը կամ տեղական ինքնակառավարման մարմնին, եթե այլ բան նախատեսված չէ նոր վարձակալի կամ անհատույց օգտագործողի» բառերով:
31.	ՀՀ	Խմբագրականը հստակեցնելու նպատակով՝ նախագծի 15-	Ընդունվել է (նոր համարակալմամբ՝ 14-րդ

	կառավարություն	րդ հոդվածի 5-րդ մասի «դադարում է կատարմամբ՝» բառերը փոխարինել «դադարում է» բառերով, իսկ «, ինչպես նաև» բառերը՝ «կամ» բառով:	հոդվածի 4-րդ մաս):
32.	ՀՀ կառավարություն	Հստակեցման նպատակով նախագծի 17-րդ հոդվածի 1-ին մասի «վճարվում է» բառերը փոխարինել «պետք է վճարվի» բառերով, իսկ 2-րդ մասի «Աղբահանության վճարը» բառերը փոխարինել «Աղբահանության վճարի դրույքաչափի կամ դրա տեսակի փոփոխման դեպքում աղբահանության վճարը» բառերով՝ հանելով «, հաշվանցելով կանխավճարը» բառերը:	Ընդունվել է (նոր համարակալմամբ՝ 16-րդ հոդված):
33.	ՀՀ կառավարություն	Նկատի ունենալով այն, որ Նախագծի 18-րդ հոդվածի 2-րդ մասով նախատեսվում է աղբահանության վճար վճարողներին հաշվառելու, վճարը հաշվարկելու և գանձելու գործառույթը այլ կազմակերպությանը վերապահելու հնարավորությունը՝ անհրաժեշտ է տվյալ հոդվածի 1-ին և 3-րդ մասերը վերախմբագրել, քանի որ տվյալ գործառույթում նախատեսվող համատիրությունները (բազմաբնակարան շենքերի կառավարման մարմիններից ենթադրվում է, որ վերջիններս հիմնականում կլինեն) ևս հանդիսանում են կազմակերպություններ:	Ընդունվել է (նոր համարակալմամբ՝ 17-րդ հոդված), մասնավորապես՝ տվյալ հոդվածի 1-ին մասից հանվել է «, իսկ բազմաբնակարան շենքերի դեպքում՝ դրանց կառավարման մարմինները (առկայության դեպքում)» բառերը, իսկ 3-րդ մասում «Բազմաբնակարան շենքերի կառավարման մարմինները և/կամ օպերատորը աղբահանության վճար վճարողների հաշվառում, աղբահանության վճարի հաշվարկում, ինչպես նաև այդ վճարի գանձում իրականացնելու դեպքում» բառերը փոխարինվել են «Աղբահանության վճար վճարողների հաշվառումը, աղբահանության վճարի հաշվարկումը, ինչպես նաև այդ վճարի գանձումը օպերատորի կամ այլ կազմակերպության կողմից իրականացնելու դեպքում՝ օպերատորը կամ տվյալ կազմակերպությունը»:
34.	ՀՀ կառավարություն	Նախագծի 19-րդ և 20-րդ հոդվածները խմբագրել մեկ հոդվածով՝ հանելով 19-րդ հոդվածի 4-րդ կետը և 20-րդ հոդվածի 2-րդ կետը:	Ընդունվել է (նոր համարակալմամբ՝ 18-րդ հոդված):
35.	ՀՀ ԱԺ	Օրենքի նախագծում հեղինակները բավարարվել են միայն	Ընդունվել է, նախագծի 21-րդ հոդվածի 4-րդ

	պատգամավորներ Վ.Հովհաննիսյան, Ա.Մինասյան, Ա.Շահբազյան, Ա.Նռանյան	աղբահանության վճարի շուրջ ծագող իրավունքների և պատասխանատվության սահմանմամբ: Նախագծի 21-րդ հոդվածով սահմանվել է, որ օպերատորի կողմից պարտավորությունների կատարման կամ ոչ պատշաճ կատարման համար պատասխանատվությունը և պայմանագրի վաղաժամկետ լուծարման հիմքերը սահմանվում են պայմանագրով: Հստակեցման անհրաժեշտություն կա, թե ինչ պայմանագրի մասին է խոսքը, ում միջև է կնքվել այն և ինչն է պայմանագրի առարկան:	մասում «ինչպես նաև պայմանագրի» բառերը փոխարինվել են «ինչպես նաև աղբահանության և/կամ սանիտարական մաքրման ծառայություններ մատուցելու վերաբերյալ համայնքի և օպերատորի միջև կնքված պայմանագրի» բառերով:
36.	ՀՀ կառավարություն	Տեխնիկական վրիպակը վերացնելու նպատակով նախագծի 21-րդ հոդվածի 3-րդ մասից հանել «վճարողներին» բառը:	Ընդունվել է:
37.	ՀՀ ԱԺ «Ժառանգություն» խմբակցության բոլոր պատգամավորների անունից Ս.Սաֆարյան	21-րդ հոդվածը շարադրել հետևյալ բովանդակությամբ. «Հոդված 21. Օպերատորի պատասխանատվությունը աղբահանության աշխատանքները ժամանակին և պատշաճ չկատարելու համար Օպերատորի կողմից աղբահանությունը ժամանակին և սահմանված կարգով չիրականեցնելու դեպքում աղբահանության վճար վճարողները ազատվում են տվյալ ամսվա աղբահանության վճարը վճարելուց»:	Ընդունելի չէ, քանի որ Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ օրենսգրքի 43.1-րդ հոդվածով արդեն իսկ սահմանված է համապատասխան պատասխանատվություն աղբահանության աշխատանքները ժամանակին չկազմակերպելու համար:
38.	ՀՀ կառավարություն	Նախագծի 22-րդ հոդվածի 2-րդ մասի «համայնքն աղբահանության և/կամ սանիտարական մաքրման առկա» բառերը փոխարինել «համայնքի ու աղբահանություն և/կամ սանիտարական մաքրման աշխատանքներ իրականացնող համապատասխան կազմակերպությունների միջև կնքված» բառերով, իսկ «օպերատորի հետ պայմանագիր կնքելը» բառերը փոխարինել «օպերատորի հետ կնքված պայմանագրով նախատեսված օպերատորի կողմից պարտավորությունների կատարման ժամկետի սկիզբը»:	Ընդունվել է (նոր համարակալմամբ՝ 20-րդ հոդված):
39.	ՀՀ կառավարություն	Նախագծի 22-րդ հոդվածը 2-րդ մասից հետո լրացնել նոր մասով հետևյալ բովանդակությամբ. «3. Սույն օրենքի ուժի մեջ մտնելուց հետո վեցամսյա ժամկետում համայնքի ավագանին սահմանում է աղբահանության դրույքաչափերը, ընդ որում՝ աղբահանության վճարը հաշվարկվում է աղբահանության	Ընդունվել է:

		դրույքաչափը սահմանելուն հաջորդող ամսվանից և գանձվում է սույն օրենքով սահմանված կարգով:» :	
40.	ՀՀ ԱԺ «Ժառանգություն» խմբակցության բոլոր պատգամավորների անունից Ս.Սաֆարյան	22-րդ հոդվածի 1-ին մասում «օրվանից» բառի փոխարեն գրել «օրը» (հարակից մյուս օրենքներում ևս):	Ընդունվել է:
41.	ՀՀ ԱԺ պատգամավորներ Վ.Հովհաննիսյան, Ա.Մինասյան, Ա.Շահբազյան, Ա.Նռանյան	Օրենքի նախագիծը կարիք ունի նոր համալրումների, որոնք կկանոնակարգեն աղբ հավաքելուց մինչև աղբավայրում այն տեղադրելը (կամ վերջնական վերամշակումը առկա հարաբերությունները):	Ընդունելի չէ, քանի որ աղբի տեղադրման, վերամշակման՝ օգտահանման հարաբերությունները դուրս են տվյալ օրենքի կարգավորման առարկայի շրջանակներից:
42.	ՀՀ կառավարություն, ՀՀ ԱԺ պատգամավոր Ա.Հովհաննիսյան	«Աղբահանության և սանիտարական մաքրման մասին», «Տեղական ինքնակառավարման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացումներ կատարելու մասին», «Երևան քաղաքում տեղական ինքնակառավարման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացում կատարելու մասին», «Հայաստանի Հանրապետության բյուջետային համակարգի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություն և լրացում կատարելու մասին» ՀՀ օրենքների նախագծերում «աղբահանության պարտադիր վճար» բառերը փոխարինել «աղբահանության վճար» բառերով, քանի որ «Աղբահանության և սանիտարական մաքրման մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի 5-րդ հոդվածով արդեն իսկ սահմանվում է այդ վճարի պարտադիր լինելու հանգամանքը:	Ընդունվել է:
43.	ՀՀ ԱԺ «Ժառանգություն» խմբակցության բոլոր	Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ օրենսգրքում պատժամիջոց նախատեսել նաև օպերատորների կողմից պարտականությունները չկատարելու կամ ոչ պատշաճ կատարելու համար:	Ընդունելի է, սակայն հարցն արդեն իսկ կարգավորված է, մասնավորապես, Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ օրենսգրքի 43.1-րդ հոդվածով

	պատգամավորների անունից Ս.Սաֆարյան		արդեն իսկ սահմանված է համապատասխան պատասխանատվություն աղբահանության աշխատանքները ժամանակին չկազմակերպելու համար:
44.	ՀՀ ԱԺ «Ժառանգություն» խմբակցության բոլոր պատգամավորների անունից Ս.Սաֆարյան	«Հայաստանի Հանրապետության բյուջետային համակարգի մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխություն և լրացում կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 1-ին հոդվածը հանել:	Ընդունելի չէ, նկատի ունենալով այն հանգամանքը, որ հակառակ դեպքում հակասություն կառաջանա քննարկվող նախագծի 5-րդ հոդվածի և «Հայաստանի Հանրապետության բյուջետային համակարգի մասին» ՀՀ օրենքի 15-րդ հոդվածի 9-րդ մասի (որում նախատեսվում է փոփոխությունը) միջև: